

18 april 2021, derde paaszondag, jaar B
Handelingen 3, 13-15.17-19 De Messias zou sterven
1 Johannes 2, 1-5a Christus die onze zonden goedmaakt
Lucas 24, 35-48 Zo moet Christus lijden en verrijzen

Homilie

Beste vrienden,

In de paaspreek dit jaar stelde ik het begrip 'vertrouwen' centraal. Vertrouwen dat voorbij gaat aan hoop, voorbij aan optimisme, en voorbij aan bewijs. Nu zijn we aangekomen in de derde paaszondag en de Bijbelse teksten van vandaag gaan eigenlijk nog steeds over 'vertrouwen'. De tekst vangt aan met de leerlingen die erg enthousiast waren over wat er onderweg terug naar Jeruzalem was gebeurd. Ze hadden Jezus herkend aan het breken van het brood. De lijn van Pasen wordt dus nog steeds doorgetrokken: Jezus probeert op allerlei manieren tekenen aan te dragen voor zijn fundamentele boodschap. Door zijn verschijning met Pasen, het breken van het brood en in de tekst van dit weekend opnieuw.

Je kan de tekst op twee manieren lezen: Jezus verschijnt plotseling in hun midden en doet weer alle moeite denkbaar om de leerlingen toch maar mee te krijgen in zijn verhaal. Jezus' verschijning is dan een antwoord op een blijvende en hardnekkige vorm van twijfel. Het ene leidt tot het andere. Maar je kan de tekst ook anders lezen: de leerlingen hebben het over Jezus en opeens verschijnt hij tussen hen. Of met andere woorden, als de harten vol zijn van Jezus en mensen het met elkaar hebben over hun ontmoetingen met Jezus, kan het niet anders dan dat hij in hun midden verschijnt en overtuigend aanwezig is. Op die manier gelezen is zijn verschijning een bijna evident natuurlijk gevolg van datgene dat de leerlingen bezig hield.

De reactie van de leerlingen is bedroevend te noemen, het ongeloof en de schrik overheersen nog, en er is zeker geen spontane blijheid. Jezus is een beetje verbaasd en vraagt 'vanwaar die twijfel en die angst'? En dus levert hij extra bewijs, de wonden aan handen en voeten. Die wonden waren er, zijn er en zullen er eeuwig zijn. Pasen was en is dan wel een overwinning op Goede Vrijdag, het leven overwon de dood, maar Goede vrijdag laat haar krassen, blutsen en builen na. Jezus zal tot in de eeuwigheid herkend worden niet enkel door zijn verrijzenis, maar ook aan de tekenen die Goede Vrijdag heeft nagelaten. Daarom ook dat hij zelf komt en er niet een volgende profeet voorbijkomt in de mensengeschiedenis die over Jezus' leven zou verhalen.

Jezus nodigt de leerlingen uit hem en zijn wonden aan te raken. Je kan er fysiek bewijs in zien om de leerlingen te overtuigen 'of' het feit dat Jezus na zijn verrijzenis nog steeds mens is en wel tot in eeuwigheid. Hij verbindt zijn lot aan het onze, of beter zijn leven was altijd al verbonden aan het onze. Hoe je het ook leest, het mist zijn effect niet. Vreugde en verbazing overwon hun twijfel. Hun hart krijgt voorrang op hun verstand, weliswaar nadat dat was tevreden gesteld. Jezus boodschap is er dan ook een van het hart en niet van het verstand. Maar Jezus voelt toch nog aarzeling en een gebrek aan diepte in hun overtuiging. Vandaar dat extra teken 'iets te eten in hun aanwezigheid'. Gebakken vis met honingraat. De gebakken vis spreekt van het oordeel dat Hij heeft gedragen. De honing spreekt van de zoetheid van de betrekkingen tussen de gelovigen als resultaat van Zijn werk aan het kruis.

Het tweede deel van het evangelie gaat over zijn boodschap voor de leerlingen: die woorden over het zijn leven als het in vervulling gaan van de Schrift, had hij al vaak aangehaald tijdens zijn leven, toen hij met hen rondtrok om zijn boodschap te verkondigen. Nu zal hij niet meer met hen rondtrekken: de boodschap is dezelfde, maar de verhoudingen tussen Hem en zijn leerlingen is veranderd. Zijn verhaal in het Oude Testament is in vervulling gegaan. Maar de toekomst vertrekt vanuit het Kruis, daarin ligt de basis voor de toekomst van de mensheid en zijn koninkrijk.

Om ervoor te zorgen dat het verhaal van Jezus geen historisch gegeven wordt maar een geleefde actualiteit, opent hij hun verstand voor de Schriften. Het woord zal de basis worden voor hun bestaan en handelen, het Woord van God dat altijd bij hen zal blijven. Dat is een knipoog naar de eerste lezing waar er sprake is van de mensheid die handelt uit 'onwetendheid'. Het is niet toevallig dat het Johannesevangelie start met 'in het begin was het woord, en het woord van (bij) God'. En Jezus heeft zijn rol in dat verhaal gespeeld, zijn leven en sterven diende om alle hindernissen weg te nemen om een nieuwe wereld te bouwen waar er plek is voor iedereen die er deel van wil uitmaken. De mensen moeten het verhaal horen, vandaar die bijzondere opdracht op het einde. Verkondig de boodschap en begin hier in Jeruzalem. Dat is in hun directe omgeving, maar ook de plek waar de verschrikkelijkste zonde de vergeving des te noodzakelijker maakt. Hij stuurt niet eender wie, hij stuurt degenen die hem gezien hebben, die zijn verrijzenis niet meer kunnen verloochenen. Ze hebben het gezien, en het 'diende zo te geschieden, zoals de Schrift het heeft aangekondigd'. Om hun plaats voor mensen in te nemen en tegenover hen te getuigen is wel kracht nodig. Die kracht is, en geeft, de Heilige Geest. De Heer belooft hun dat Hij Hem zal zenden. Hij noemt de Heilige Geest hier "de belofte van Mijn Vader". Een voorschotje alvast op Pinksteren.

De vraag die na de lezing van vandaag wat wringt is wat er is overgebleven van het moment dat vandaag beschreven is in de Schrift. Zeker in Coronatijd. Met de eeuwigheid van Gods woord in de hand, dienen we binnen te blijven en contact te vermijden. Met het vertrouwen dat hij ons schonk en alle steun die we tot op de dag van vandaag mogen genieten kunnen we geen getuigenis afleggen, of andere mensen enthousiasmeren zoals Jezus het hart van zijn leerlingen wist te verblijden. Waar dient Jezus vandaag te verschijnen nu mensen niet samenkomen (of beperkt) om hun leven en reflecties te delen zodat Jezus kan verschijnen in hun midden zoals hij destijds deed. Digitaal aanbod was in grote mate ons antwoord. In ons hart was misschien een betere plek geweest, want ook dat was onderdeel van het evangelie vandaag. De Blijde Boodschap verkondigen betekent jezelf eerst evangeliseren en dan de rest, niet omgekeerd. Want met een hart vol van Jezus kunnen wij in ons eigen Jeruzalem aan de slag, onze eigen omgeving, bij de mensen die ons het meest nabij zijn.

Luc Nijs